

Από τον
Ιγνάτιο Καϊτεζίδη*

Ο «Καλλικράτης» είναι από τα πιο πολυσυζητημένα νομοθετήματα, αφού αφορά τη δομή και τη λειτουργία των τοπικών κοινωνιών. Αν και καλή αρχικά σκέψη, κατέληξε ωστόσο σε έναν **προβληματικό νόμο**. Όπως συμβαίνει άλλωστε με πολλές καλές σκέψεις στην Ελλάδα.

Ξεκινούν με τόλμη και πρωτοτυπία και μέσα από τις πολιτικές διεργασίες, τα συμφέροντα, τις πιέσεις, **τον κρατισμό** και την πολυνομία καταλήγουν νόμοι αγνώριστοι και αναποτελεσματικοί. Τελικά, **αντί να αφαιρούν προβλήματα**, προσθέτουν. Για ακόμη μια φορά δημιουργήθηκε ένας νόμος ο οποίος φαινόταν να λειτουργεί σε περιβάλλον πειραματικό και **σε συνθήκες εργαστηρίου**, αλλά μέσα στη δίνη της οικονομικής κρίσης αποδείχθηκε **ελάχιστα πρακτικός** και χρήσιμος.

Η πρωτοβουλία της κυβέρνησης να **αναθεωρήσει** τον «Καλλικράτη» είναι ορθή. Όπως και η χρονική στιγμή της εκκίνησης αυτού του διαλόγου. Το ζητούμενο όμως δεν είναι να **γραφτεί** ακόμη ένα όνομα υπουργού σε ακόμη μία αναθεώρηση νόμου που θα ορίζει το πλαίσιο της **Τοπικής Αυτοδιοίκησης**, αλλά να φτιάξουμε έναν καλό και πρακτικό νόμο. Δυστυχώς οι πρώτες ενδείξεις δεν είναι πολύ ενθαρρυντικές. Και μένω σε τρία πολύ ουσιαστικά σημεία προτεινόμενων **αλλαγών** στο νέο κείμενο.

Το πρώτο είναι η **αυτοτέλεια των δήμων**. Νομίζω πως είναι απλό. Επιτέλους

«ΩΡΑ ΜΗΔΕΝ» ΓΙΑ ΤΟΝ «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ»

Ο «Καλλικράτης» αποδείχθηκε ελάχιστα πρακτικός μέσα στην οικονομική κρίση

στη χώρα μας, ακόμη και με καθυστέρηση 40 ετών, πρέπει η ετεροδιοίκηση που ζούμε και ο **κρατικός συγκεντρωτισμός**, ο καθημερινός συνωστισμός των δημάρχων στους αφιλόξενους διαδρόμους των υπουργείων της Αθήνας, ακόμη και για **το παραμικρό πρόβλημα** που τους απασχολεί, να γίνουν επιτέλους ουσιαστική αυτοδιοίκηση και αποκέντρωση. Πρέπει επίσης να **αποφασίσουμε** αν η λέξη «αυτοδιοίκηση» θα παραμείνει ως προσδιορισμός που έχει ουσία ή ως φάρσα.

Γιατί πόσο λογικό ακούγεται να μπορεί ο υπουργός να **αποσπά με απλή πράξη** όποιον υπάλληλο του δήμου θέλει χωρίς τη γνώμη του δήμου; Πόσο λογικό είναι ο υπουργός να **παραιτείται** αναγκαστικά (με νόμο) τα οκτώμηνα του δήμου χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του δήμου; Πόσο λογικό είναι να **καταρ-**

γείται οριζόντια μία ολόκληρη υπηρεσία (Δημοτική Αστυνομία) και να μένουν απροστάτευτες οι πόλεις; Αυτές είναι **ρυθμίσεις υποτέλειας**, πολιτικής εξάρτησης και κηδεμονίας. Πάντως σίγουρα όχι χειραφέτησης, δημοκρατίας και αυτοδιοίκησης. Με τέτοιες ρυθμίσεις δεν διοικούμε εμείς. Διοικούν άλλοι, που **δεν ψηφίστηκαν** από τις τοπικές κοινωνίες. Με τέτοιες ρυθμίσεις η λέξη «αυτοδιοίκηση» έχει πραγματικά τα χαρακτηριστικά της φάρσας. Το δεύτερο είναι η πρόταση επαναφοράς της **τετραε-**

τούς δημοτικής θητείας. Εχω μόνο μία παρατήρηση, πέρα από τις προφανείς οικονομικές κλίμακας που επιτυγχάνονται με τις πενταετείς δημοτικές θητείες, όπως είναι η **σύμπτωση με τις ευρωεκλογές** και άρα η εξοικονόμηση εκατομμυρίων ευρώ για εκλογικές δαπάνες, ο χρόνος ωρίμαν-

σης και **εκτέλεσης των δημοτικών έργων**, ο καλύτερος δημοτικός σχεδιασμός κ.λπ. Τι είναι αυτό που εξυπηρετείται από την τετραετή θητεία που δεν εξυπηρετείται από την πενταετή; Τι, άραγε, από όσα **περιγράφει** η αιτιολογική έκθεση του προηγούμενου νόμου για την αύξηση της θητείας σε πέντε χρόνια έπαψε να ισχύει;

Τέλος, τρίτο σημείο είναι η **απλή αναλογική**. Και εδώ υπάρχει ένα μεγάλο ερώτημα: Υπάρχει καμιά μελέτη που δείχνει ότι το σύστημα εκλογής των δημάρχων έχει **έλλειμμα δημοκρατίας**; Θα έλεγα, αντιθέτως, πως το ισχύον σύστημα επιβεβαιώνεται με τις σταθερές διοικήσεις, με τις συνέργειες και τη **διαπαραταξιακή συνεννόηση**, με τις σχέσεις που έχουν μεταξύ τους οι εκπρόσωποι της τοπικής κοινωνίας, με τα προσυμβούλια, τη συνάντηση στην εκλογή προεδρείου, τη συμμετοχή στις επιτροπές.

Τι ακριβώς **δεν μας αρέσει** και θέλουμε να αλλάξουμε αυτό το μοντέλο εκλογής; Ποια πρακτική θα εξυπηρετήσουν η εκλογή πολλών συνδυασμών και η δυνατότητα να **μπλοκάρουν** τη λειτουργία της διοίκησης με αποχωρήσεις και πολιτικές συνάλλαγές; Γιατί, άραγε, θέλουμε να **εισαγάγουμε** στην Τοπική Αυτοδιοίκηση συμπτώματα της κεντρικής πολιτικής;

Ο «Καλλικράτης» δοκιμάστηκε και **συμφωνούμε όλοι** πως πρέπει να αλλάξει. Μόνο όμως αν πρόκειται να **αλλάξει προς το καλύτερο**. Τα πρώτα σημάδια δεν το δείχνουν.

* Δήμαρχος Πυλαίας - Χορτιάτη, αντιπρόεδρος της Επιτροπής Θεσμών της ΚΕΔΕ